

Prevenција: KAZALIŠNE PRIJAVE (aktivnost informiranja, poticanja kritičkog razmišljanja)

Provoditelj: Udruga Hepatos Rijeka

Godina provedbe: 2023

Kratki opis programa

Projekt predviđa seriju aktivnosti ciljane prevencije rizika ponašanja mladih koje uključuju mlade i njihovo neposredno okruženje odraslih. Sadržaji projekta usmjereni su na informiranje, edukaciju, razvoj kritičkog mišljenja i aktivnoj participaciji ciljane skupine kako bi se osigurala bolja recepcija preventivnih poruka.

Sažetak programa

Prvi cilj ovog projekta je informirati i educirati mlade o rizicima ponašanja i njihovim zdravstvenim, socijalnim i psihološkim posljedicama, te potaknuti njihovo kritičko promišljanje s obzirom na različite aspekte rizika ponašanja uključujući i aspekte legaliteta (norme građanskog suživota i uzajamnog poštovanja), te vrijednosnog aspekta.

Ovaj se cilj bazira na pretpostavci aktivnog (svjesnog i namjernog) odabira rizičnog ponašanja od strane mladih, za razliku od koncepta žrtve.

Odabir rizičnog ponašanja od strane mladih najčešće je takav, iako je njihova "svijest" i "namjera" pod utjecajem nedovoljnih znanja i iskustava, te utjecajem vršnjaka i skupina.

Izbor rizičnog ponašanja i stupanj samozaštite koji se imati u najvećoj su mjeri u kontroli mlade osobe, stoga je senzibilizacija mladih za ovaj problem najznačajnije oruđe prevencije.

Senzibilizacija ne znači samo prijenos preventivnih poruka, već i usvajanje kritičke svijesti o nekom pitanju ili problemu, mogućnost dijaloga, edukativnog konfrontiranja, ali i aktivnog učesništva u difuziji kritičkog i odgovornog odnosa prema uporabi sredstava ovisnosti i drugih rizičnih ponašanja koja mogu nanjeti zdravstvenu, psihološku i socijalnu štetu.

U ostvarenju cilja senzibilizacije mladih u ovom se projektu koriste kazališne predstave "Lucijina prijava", "Boca istine", "Život s vagom" i "Mreža" u izvedbi RI teatra/ kazališta EDUKAZ, predavanja o zdravstvenim, psihološkim i socijalnim posljedicama rizika ponašanja, radionice poticanja kritičkog mišljenja kod mladih vrši psihologinja Udruge Hepatos Rijeka

Zahvaljanje neposrednog okruženja mladih preventivnim projektima, odnosno njihovih najvažnijih referentnih figura, ima posebno mjesto u prevencijskim strategijama jer promovira dijalog između ove dvije skupine.

Drogiranje, alkoholiziranje i druga rizična ponašanja često su tabu-tema i u obiteljima koje nisu disfunkcionalne. Mladima su dostupni različiti izvori informacija i dezinformacija putem kojih se oboružavaju argumentima koji opravdavaju njihova rizična ponašanja.

Tržište drogama, sa svoje strane, maketinski se osuvremenilo koriste i paradigmu zdravlja-prirode (marihuana kao lijek i kao prirodni proizvod), pomodnim "bio" i "etno"epitetima, ili pak aspekta "legalnosti" koji naglašavaju trgovci tzv. "novim" drogama.

Odrasli iz okruženja mladih, su puno manje informirani, zatečeni i zbunjeni ovim argumentacijama i obično se pred njima povlače ili u rigidno "ne" bez objašnjenja ili u prešutni pristanak s nadom da mlada osoba neće progredirati u

uporabu "težih" droga.

Oba pristupa su pogrešna, jer je mladima konfrontacija neophodna da bi se odredili u odnosu na pojave u svojoj okolini.

Potrebno im je i konstruktivno sukobljavanje da bi postavili vlastite granice, te da bi, kada se odlu e za njihovo kršenje, u tome bili što je mogu e više odgovorni u odnosu na sebe i druge.

Represivni model, bez mogu nosti dijaloga i konfrontacije je, pak, više nego zastario, s obzirom na paradigmu odgoja koja se posljednjih desetlje a znatno promijenila.

Mladi su danas, više nego ikad prije, neskloni autoritarnim odgojnim porukama, stoga je u njihovom odgajanju i usmjeravanju potrebno imati široki spektar znanja, vještina i kompetencija.

Edukacija i informiranje osoba iz neposrednog okruženja mladih potrebna je za uspostavu dijaloga i argumentiranje stavova odraslih u odnosu na ove argumente, budu i da je isklju iva upotreba represivnih metoda, bez mogu nosti dijaloga me u generacijama, ne u inkovita u prevenciji.

Stoga drugi cilj ovog projekta jest unaprijediti dijalog izme u mladih i najvažnijih odraslih figura u njihovom okruženju o problemima upotrebe droga i drugih rizi nih ponašanja.

Roditelji, nastavnici i odgajatelji e se putem educiranja, informiranja, radionica na temu suo avanja sa problemom zlouporabe psihoaktivnih tvari, te individualnog savjetovanja senzibilizirati za ovu tematiku. Senzibilizacija je proces rasta kriti ke svijesti obje ciljane skupine.

U ovom projektu ona se odnosi i na usvajanje „zdravih“ životnih stilova, a njezina uspješnost osigurana je i putem aktivnosti koje uklju uju i aktiviraju adolescente (teatar, diskusija, radionice, predavanja) stimuliraju i na uravnotežen i integriran na in kognitivne (znati, razmišljati), emotivne (osje ati, razvijati empatiju, zrcaliti identitet) i voljne (diskutirati, reagirati, fotografirati) komponente.

Mogu nost internetskog i osobnog savjetovanja koja e u enicima biti predo ena u promidžbenom materijalu koji e im biti podijeljen nakon pojedinih aktivnosti ciljane je indiciranoj prevenciji rizi nih pojedinaca i njihovim obiteljima koje se mogu obratiti za pomo stru nim osobama.

Izvoditelji u ovom projektu je stru no osoblje zaposleno u organizaciji nositelja projekta i partnerskim organizacijama koje se prevencijom ovisnosti bavi dugi niz godina, te vanjski suradnici –stru njaci za zdravstvenu edukaciju.

Oni e biti provoditelji u aktivnostima educiranja i informiranja (predavanja), te u aktivnostima radioni kog tipa.

Op i cilj ovog projekta je prevenirati i smanjiti zdravstvene, psihološke i socijalne posljedice rizi nih ponašanja mladih kroz obuhvat preventivnim aktivnostima mladih i odraslih osoba iz njihovog neposrednog okruženja. Kroz projektne aktivnosti senzibilizirati obje ciljane skupine za kriti ko promišljanje i me usobni dijalog.

Specifi ni ciljevi:

1. Na originalan i kreativan na in korištenjem kazališne predstave informirati mlade o zdravstvenim, psihološkim i socijalnim rizicima nekih, me u mladima esto prisutnih rizi nih ponašanja (prekomjerno pijenje, eksperimentiranje s drogama, nezašti eni seksualni odnosi, tetoviranje i pirsanje)- indikatori uspješnosti: broj održanih predstava, broj mladih koji je predstavu vidjelo, broj podijeljenih letaka sa informacijama o mogu nostima savjetovanja, evaluacijski listi i s procjenom svi anja, korisnosti, novonau enih informacija
2. Ja ati kriti ko razmišljanje i odgovorno ponašanje mladih kroz edukaciju, informiranje i aktivne metode grupnog rada; indikatori uspješnosti: broj održanih radionica, broj uklju enih adolescenata, evaluacijski listi i s procjenom

svi anja, novonau enih sadržaja, korisnosti radionice za budu e odluke i izbore

3. Obuhvatiti visoko-rizi nu populaciju mladih i njihovih roditelja savjetovanjem putem internetskog medija i osobno, te ih uputiti na odgovaraju a lije enja i tretmane (savjetodavne, psihoterapijske); indikatori uspješnosti: broj osoba iz obje ciljane skupine koje su se obratile za pomo putem internetskog medija, telefonski ili osobno, broj osoba koje su upu ene na odgovaraju e lije enje, lije ni ke intervencije i tretmane

4. Informirati , educirati najvažnije osobe iz okruženja mladih (roditelje, odgajatelje i nastavnike) o rizi nim ponašanjima , njihovim mogu im zdravstvenim i socijalnim posljedicama, suo avanju sa ovim problemima, mogu nostima postupanja i dostupnoj stru noj pomo i, vještinama kompetentnog roditeljstva- indikatori uspješnosti: broj održanih predavanja i radionica, broj obuhva enih korisnika, evaluacijski listi i s procjenom svi anja, korisnosti, novousvojenih znanja, vještina i stavova

5. Promovirati zdrave životne stilove, aktivnosti i ponašanja usmjerene zdravlju i ja anju zaštitnih faktora kod mladih; indikatori uspješnosti: broj uklju enih korisnika.

1. Županije provedbe

Istarska, Karlova ka, Li ko-senjska, Primorsko-goranska, Varaždinska, Zadarska

2. Datum početka i završetka programa

Datum početka: 01.01.2023

Datum završetka: 31.12.2023

3. Ostvaruje li program formalno partnerstvo u zajednici

da

4. Ako da, s kim (suradnik u provedbi)

Grad Rijeka, Primorsko-goranska županija, Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ, Zavod za javno zdravstvo Li ko-senjske županije, Zavod za javno zdravstvo Karlova ke županije, Zavod za javno zdravstvo Zadarske županije , Zavod za javno zdravstvo Istarske županije, Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije.

5. Dosadašnja iskustva udruge/institucije u provo enju istog ili sli nih programa

Mjesto provedbe programa: Primorsko- goranska županija: Rijeka, Delnice, abar, Moravice, Krk, Rab, Lovran, Selce;

Li ko-senjska: Senj; Istarska: Pula, Labin; Zadarska: Biograd na moru; Karlovac, Varaždin

Godina u kojoj se program provodio: 2023.

Broj obuhva enih korisnika: 2234

6. Je li program originalno autorsko djelo nositelja ili je preuzet za korištenje uz dozvole autora

Izvor programa: Originalni program

Originalni naziv programa na jeziku s kojeg je preuzet:

7. Razina preventivnih intervencija

Univerzalna

8. Okruženje na koje je program primarno usmjeren

Zajednica

9. Rizi ni i zaštitni imbenici na koje program cilja

Rizi ni imbenici: Informiranje mladih o zdravstvenim, psihološkim i socijalnim rizicima nekih, me u mladima esto prisutnih rizi nih ponašanja

Zaštitni imbenici:

Zaštitni imbenici: Ja anje kriti kog razmišljanja i odgovornog ponašanje mladih

informiranje , educiranje najvažnijih osoba iz okruženja mladih (roditelja, odgajatelja i nastavnika)

promoviranje zdravih životnih stilova, aktivnosti i ponašanja usmjerenih zdravlju i jačanju zaštitnih faktora kod mladih

10. Procjena potreba

Način provedbe: Rizici na ponašanja karakteristika su adolescentnog doba i kao takva, nisu nešto što se pojavljuje samo u našem vremenu.

Njihova pojavnost i učestina u funkciji su, međutim, društvenih zbivanja i položaja mladih u društvu.

Suvremeni teoretičari (Fabbrini, Melucci, 2000) fenomene adolescencije promatraju kao svrsishodne, usmjerene rješavanju evolutivnih zadataka u određenom kontekstu s mogućnostima koje je taj kontekst u stanju ponuditi.

Dakle, rizik nije ponašanje rezultat aktivnog izbora adolescenta, ima funkciju prilagodbavanja ambijentu i u ovom ima adolescenta predstavlja odgovor na različite razvojne zadatke koje mu nisu uvijek jasne i dobro definirane.

Neprilagodbenost i devijantnost procesi su koji nastaju u srazmjeru s teškoćama na koje adolescent nailazi suočavajući se s razvojnim zadatacima onda kada osobni resursi kojima raspolaže i mogućnosti koje mu nudi njegov životni ambijent rezultiraju neodgovarajućim za jedan zadovoljavajući i rast i razvoj (Fabbrini, Melucci, 2000.).

Odrastanje u suvremenom društvu, za razliku od prošlosti u kojoj su uvjeti života bili zacrtani od rođenja, a socijalna mobilnost ograničena, izrazito je složen proces, a u vremenu krize on donosi još manje izvjesnosti stvarajući i okruženje nesigurnosti za mlade.

U suvremenom društvu mladi uvelike ovise o resursima vlastitih obitelji koje se i same nalaze pogođene krizom, što utječe na nestabilnost konteksta u kojem odrastaju. To se neminovno odražava i na porast rizika u ponašanju kod mladih.

Zadnje Europsko istraživanje o pušenju, pijenju alkohola i uzimanju droga među učenicima (eng. European school survey project on alcohol and other drugs – ESPAD) provedeno je 2019. godine a rezultati pokazuju da pijeње alkohola ostaje visoko među adolescentima u Europi, uz prosječno više od tri četvrtine (79 %) učenika koji su pili alkohol u životu te uz gotovo polovicu (47 %) njih koji su ga pili u posljednjih mjesec dana (trenutno korištenje). Između 1995. i 2019., ESPAD prosjeci pušenja cigareta pali su za životno korištenje (sa 68 % na 42 %); trenutno pušenje (sa 33 % na 20 %) te za svakodnevno pušenje (sa 20 % na 10 %). Novi podaci otkrivaju visoku prevalenciju korištenja e-cigareta – 40 % za životnu prevalenciju i 14 % za uporabu u posljednjih mjesec dana – uz to da oni koji nikada nisu pušili (cigarete) pokazuju veće udjele ovog ponašanja od povremenih pušača i redovitih pušača. Iako istraživanje nije sadržavalo upit oko sadržaja e-cigareta, vjerojatno je da visok udio e-cigareta uključuje nikotin i moguće je da je ukupno korištenje nikotina među adolescentima opet u porastu. Posljednja anketa pokazuje da je, u prosjeku, svaki šesti učenik (17 %) koristio ilegalnu drogu barem jednom u životu, pri čemu je kanabis najčešće korištena ilegalna droga. Analiza podataka prikupljenih empirijskim istraživanjem u okviru znanstvenoistraživačkog projekta Zloupotreba sredstava ovisnosti u općoj populaciji Republike Hrvatske, provedenom 2019. godine na reprezentativnom uzorku građana Republike Hrvatske u dobi između 15 i 64 godine (N=4994), ukazuje na sljedeće glavne nalaze vezane uz prevalenciju uporabe sredstava ovisnosti u godini koja je prethodila istraživanju: Neki ilegalnu drogu barem jednom u godini koja je prethodila istraživanju uzelo je 11.2% odraslih, pri čemu je najčešće korištena ilegalna droga bila kanabis. U godini koja je prethodila istraživanju kanabis je uzimalo 10.2% odraslih i 20.3% mladih odraslih, a češće su ga uzimali muškarci nego žene (14.2% muškaraca i 6.2% žena). Kanabis je u posljednjih godinu dana uzimala gotovo svaka četvrta osoba u dobi između 15 i 24 godine (23.4%). U godini koja je prethodila istraživanju 0.6% odraslih i 1.0% mladih odraslih konzumiralo je neku „novu drogu“. Najveća prevalencija uzimanja bilo koje „nove droge“ u posljednjih godinu dana (1.2%) utvrđena je kod najmlađe dobne skupine (između 15 i 24 godine), a muškarci su „nove droge“ uzimali češće nego žene (0.8% muškaraca naspram 0.3% žena). Relativno najveća životna prevalencija konzumacije alkohola utvrđena je u dobnoj skupini između 15 i 4 godine (94.1%) te između 25 i 34 godine (93.5%).

Povećana sklonost preuzimanju rizika u razdoblju prelaska iz djetinjstva u adolescenciju smatra se rezultatom promjena u dijelu mozga zaduženom za socijalno i emocionalno funkcioniranje. Takve promjene dovode do povećane potrebe za nagradom, posebno u prisutnosti vršnjaka. Stoga ne čudi da istraživanja, ali i praktično iskustvo rade s mladima, upravo u toj životnoj dobi, potvrđuju veću zastupljenost različitih rizika u ponašanju, pa tako i kockanja. Osim toga, današnja generacija mladih odrasta u društvu koje se u posljednja dva desetljeća pod utjecajem informatizacije i razvoja tehnologija značajno promijenilo. To se odrazilo na ponudu, ali i modalitete kockanja na tržištu igara na sreću koje je postalo sve raznovrsnije, a same aktivnosti kockanja dostupnije. Uzevši u obzir prirodu igara na sreću koja

uklju uje rizik i neizvjesnost ishoda, injenicu da su (poput alkohola i droga) mladima zabranjene, te snažnu monetarnu i fiziološku nagradu koju potencijalno nose, za pretpostaviti je da lako postaju predmetom interesa, traženju uzbu enja sklonih, adolescenata. Rezultati istraživanja kockanja mladih u Hrvatskoj (Ricijaš, Dodig Hundri , Hui i Kranželi , 2016) pokazuju kako je 72.9% srednjoškolaca barem jednom u životu kockalo/kladilo se. Najve i udio mladih ima iskustvo sportskog kla enja i igranja lutrijskih igara, pri emu je kla enje na sportske rezultate naju estalija igra na sre u. ak 12.9% srednjoškolaca zadovoljava kriterije za visoku razinu problema povezanih s kockanjem. Utvr ene su i zna ajne rodne razlike u u estalosti kockanja kao i zastupljenosti štetnih psihosocijalnih problema povezanih s kockanjem u korist mladi a.

Ubrzani razvoj modernih tehnologija i digitalizacije doveo je do zna ajnih promjena gotovo u svim aspektima života. Korištenje ra unala i interneta postala je nužnost u svakodnevnom životu, kako poslovnom tako i privatnom. Prema statisti kom izvješ u od 4,2 milijuna stanovnika Republike Hrvatske ak 3,167,838 ili 75 % stanovnika koristi internet po emu se Hrvatska nalazi blizu prosjeka država lanica EU u kojoj 79,3 % stanovništva koristi internet (1). Postoji nekoliko razli itih vrsta ovisnosti o internetu, a razlikujemo ih s obzirom na aktivnost kojom je prilikom korištenja interneta korisnik najviše zaokupljen. Možemo razlikovati ovisnost o razli itim društvenim mrežama, ovisnost o informacijama, ovisnost o igranju videoigara, ovisnost o pornografskom sadržaju, ovisnost o online kla enju i kupovini. Iako su istraživanja ovisnosti o internetu provo ena u razli itim zemljama i kulturama te se razlikuju po metodologiji, podatci ukazuju da je prevalencija ovisnosti o internetu najniža me u adolescentima i kre e se od 4,6% do 4,7%, dok raste na 6% do 15% u op oj populaciji, a najviša je me u studentskom populacijom i kre e se od 13% do 18,4%. Studentska populacija se, stoga, smatra najrizi nijom za stvaranje ovisnosti o internetu. Vejmelka i suradnici (2017) utvrdile su da 36,2% srednjoškolaca u Republici Hrvatskoj pokazuje neke znakove ovisnosti o internetu, a Rogina (2016) izvještava o 33,4% studenata koji zadovoljavaju kriterije za blagu ovisnost, 8,4% za umjerenu a 0,1% za tešku ovisnost o internetu. Bili i Ljubin Gollub (2011) su utvrdile da 13,1% srednjoškolaca i 1,8% srednjoškolki zadovoljavaju kriterije za patološko igranje videoigara (srednjoškolaca). Po etak razvoja prekomjernog korištenja interneta esto se uo ava u kasnom djetinjstvu i ranoj adolescenciji kad korištenje interneta po inje služiti kao mehanizam za lakše suo avanje sa stresnim razdobljem života.

Nova ovisni ka ponašanja tako er su u porastu - ESPAD 2019 rezultati pokazuju da je kockanje za novac postalo popularna aktivnost me u u enicima u Europi, s 22 % ispitanika koji su izjavili da su u posljednjih 12 mjeseci kockali na barem jednu igru (pretežito lutrija). Oko 94 % u enika je izjavilo da je koristilo društvene medije tijekom prošlog tjedna. U prosjeku, u enici potroše 2-3 sata na društvenim medijima tijekom tipi nog radnog dana, što raste i do 6 ili više sati tijekom vikenda. U ve ini zemalja djevojke su prijavile eš e korištenje društvenih medija tijekom vikenda u odnosu na mladi e. Sjedila ki na in života i provo enje vremena na kompjuteru povezano je sa sve ve im brojem mladih problemima s pove anom tjelesnom težinom. Osim toga, istraživanja pokazuju negativan utjecaj korištenja društvenih mreža na mentalno zdravlje mladih i pove ani rizik od razvoja poreme aja hranjenja. Svi navedeni podaci govore u prilog potrebi informiranja i educiranja mladih, ali i osoba koje neposredno sudjeluju u njihovom odrastanju i formiranju kako bi se kroz pravovremenu univerzalnu prevenciju smanjila potreba za institucionalnim i izvaninstitucionalnim programima smanjenja štete.

Time e se doprinijeti ostvarenju posebnog cilja natje aja, odnosno pove ati e se dostupnost prevencije svih oblika ovisnosti i ponašajnih ovisnosti usmjerenih op oj populaciji i mladih i rizi nim skupinama i mladih na podru ju Primorsko-goranske županije, s posebnim naglaskom na otoke i ruralna podru ja, gdje mladi imaju smanjene mogu nosti edukacije i podrške. Osim toga, psihologinja Udruge „Hepatos Rijeka“ pružati e mogu nost besplatnog psihološkog savjetovanja u prostorima Udruge ili online, kroz cijelo trajanje projekta, za sve koji iskažu potrebu. O ekivani rezultati: Predstave „ Lucijina pri a „ , " Boca istine " , „Život s vagom“, „Mreža“ vidjeti e najmanje 2.000 korisnika ovog projekta.

O ekujemo najmanje 400 polaznika radionica kriti kog mišljenja u odnosu na rizi na ponašanja koje e se održati u u eni kim domovima i školama.

Najmanje 2000 korisnika obje korisni ke skupine (mladi i odrasli iz njihovog okruženja) biti e informirano o

posljedicama rizi nih ponašanja i mogu nostima prevencije tih posljedica.

O ekujemo da e se najmanje 50 korisnika (visoko rizi nih mladih i njihovih roditelja) obratiti za savjetodavnu pomo .

Predstave e mo i vidjeti i sva zainteresirana publika, jer e se prikazivati u RI –Teatru te HKD Sušak i za širu javnost.

Publika e dobiti promidžbeni materijal ovog projekta na kojem e se objaviti datumi održavanja predavanja za javnost, te upute o mogu nostima besplatnog savjetovanja, tako da je o ekivani broj korisnika i ve i od predvi enog.

11. Trajanje programa

Trajanje jednog ciklusa programa u tjednima: 52

12. Ciljevi programa

Op i: Op i cilj ovog projekta bio je prevenirati i smanjiti zdravstvene, psihološke i socijalne posljedice rizi nih ponašanja mladih kroz obuhvat preventivnim aktivnostima mladih i odraslih osoba iz njihovog neposrednog okruženja. Kroz projektne aktivnosti senzibilizirati obje ciljane skupine za kriti ko promišljanje i me usobni dijalog.

Specifi ni: 1. Na originalan i kreativan na in korištenjem kazališnih predstava informirati mlade o zdravstvenim, psihološkim i socijalnim rizicima nekih, me u mladima esto prisutnih rizi nih ponašanja (prekomjerno pijenje, eksperimentiranje s drogama, nezašti eni seksualni odnosi, tetoviranje i pirsanje); indikatori uspješnosti: broj održanih predstava, broj mladih koji je predstavu vidjelo, broj podijeljenih letaka sa informacijama o mogu nostima savjetovanja, evaluacijski listi i s procjenom svi anja, korisnosti, novonau enih informacija

2. Ja ati kriti ko razmišljanje i odgovorno ponašanje mladih kroz edukaciju, informiranje i aktivne metode grupnog rada; indikatori uspješnosti: broj održanih radionica, broj uklju enih adolescenata, evaluacijski listi i s procjenom svi anja, novonau enih sadržaja, korisnosti radionice za budu e odluke i izbore

3. Obuhvatiti visoko-rizi nu populaciju mladih i njihovih roditelja savjetovanjem putem internetskog medija i osobno, te ih uputiti na odgovaraju e tretmane (savjetodavne, psihoterapijske, lije enje); indikatori uspješnosti: broj osoba iz obje ciljane skupine koje su se obratile za pomo putem internetskog medija, telefonski ili osobno, broj osoba koje su upu ene na odgovaraju e lije enje, lije ni ke intervencije i tretmane

4. Informirati , educirati najvažnije osobe iz okruženja mladih (roditelje, odgajatelje i nastavnike) o rizi nim ponašanjima , njihovim mogu im zdravstvenim i socijalnim posljedicama, suo avanju sa ovim problemima, mogu nostima postupanja i dostupnoj stru noj pomo i, vještinama kompetentnog roditeljstva- indikatori uspješnosti: broj održanih predavanja i radionica, broj obuhva enih korisnika, evaluacijski listi i s procjenom svi anja, korisnosti, novousvojenih znanja, vještina i stavova

5. Promovirati zdrave životne stilove, aktivnosti i ponašanja usmjerene zdravlju i ja anju zaštitnih faktora kod mladih

13. Ciljana skupina

Srednja škola, Obitelj / roditelji, Odgojno-obrazovno osoblje

14. Korisnici programa

Opis korisnika: Skupina mladih obuhva enih projektom u dobi je od 14 do 16 godina, oba spola.

Radi se o op oj populaciji mladih.

Aktivnostima za odrasle obuhva ene su odrasle osobe oba spola od 25 do 60 godina, a radi se o roditeljima, nastavnicima i odgajateljima koji žive i rade sa ciljanom populacijom mladih.

U savjetovanju je obuhva ena populacija mladih od 15 do 30 godina i njihovih roditelja (od 35 do 60 godina).

Radi se o visokorizi nim mladim osobama koje su došle u dodir sa psihoaktivnim supstancama i/ili iz nekih drugih

razloga spadaju u visokoriziku kategoriju za razvoj ovisnosti (psihičke tegobe, poremećaji u ponašanju, obiteljski razlozi) ili već spadaju u kategoriju konzumenata ili ovisnika.

Korisnici su stanovnici Primorsko-goranske županije i dolaze s cijelog područja županije.

Kako se projekt razvio uključio je i učenike Zadarske, Ličko-senjske, Karlovačke županije, Istarske županije i Varaždinske županije.

Broj korisnika na godišnjoj bazi: 2234

15. Metode korištene u programu

Savjetovanje, Predavanje, Radionica, Medijska kampanja, Kazališne predstave

16. Program je evaluiran

da

17. Vrsta provedene evaluacije

Da - Evaluacija procesa

18. Metoda evaluacije

upitnici/ankete za učenike i profesore

19. Evaluatori

Unutarnji

20. Najvažniji rezultati evaluacije

Edukativne predstave „Lucijina priča“, „Boca istine“, „Život s vagom“ i „Mreža“ pogledalo je oko 2234 osoba

- U radionicama kritičkog mišljenja u odnosu na riziku ponašanja sudjelovalo je oko 360 učenika
- Predavanjima i radionicama namijenjenim odraslim osobama iz okruženja mladih prisustvovalo su 150 osoba
- Ukupno oko 2000 osoba obje korisničke skupine informirane o posljedicama rizikih ponašanja i mogućnostima prevencije tih posljedica
- U savjetovanje je uključeno više od 30 mladih
- Distribuirano 2000 komada letaka s informacijama o projektu i mogućnostima za savjetovanje prilikom izvedbe pojedinih aktivnosti i na štandovima i dijeljenjem na javnim površinama povodom značajnih datuma vezanih uz ovisnost i promociju zdravlja
- Organizirana i izvedena medijska popratnost projekta
- Prikupljen evaluacijski materijal (potpisne liste, evaluacijski listići i – ankete za sudionike)
- Izvedeno je ukupno 45 predstava
- U udruzi „Hepatos Rijeka“, obavljeno je 30 savjetovanja i informiranja mladih
- Održano 18 radionica za mlade u 10 srednjih škola s prosječnom 20 sudionika po radionici
- Održano je 4 predavanja i dva interaktivna predavanja- radionice za roditelje, odgajatelje i nastavnike s ukupno 52 sudionika
- U procjeni učinkovitosti preventivnog programa sudjelovali su djeca i mladi, roditelji i odgojno-obrazovni djelatnici
- Znanje o zdravstvenim, psihološkim i socijalnim posljedicama konzumiranja droga i znanja o tome koja ponašanja dovode do prijenosa krvlju prenosivih bolesti značajno su se povećala kod djece i mladih, roditelja i odgojno-obrazovnih djelatnika.
- Smanjila se vjerojatnost upuštanja djece i mladih u riziku ponašanja kao posljedica povećanja znanja o posljedicama rizikih ponašanja ali i razvojem strategija aktivnog izbora u riziknim situacijama
- Povećala se kvaliteta odnosa roditelja i odgojno-obrazovnih djelatnika i djece i mladih kao posljedica usvajanja vještina potrebnih za pružanje podrške djeci i mladima u izboru zdravih životnih navika kroz dijalog i emocionalnu podršku

- Izvedena premijera nove edukativne predstave za mlade „Mreža“ u suradnji s NZZJZ PGŽ, na temu vršnja kog nasilja, cyberbullyinga, depresije.
- 30 korisnika visokog rizika i njihovih roditelja koristilo je usluge savjetovališta udruge kroz ovu godinu
- Pružena je stručna podrška roditeljima i djeci/mladima u sprječavanju negativnih zdravstvenih, socijalnih i psiholoških posljedica rizika njihovog ponašanja na djecu i mlade te održavanju kvalitete obiteljskih odnosa

21. Program je promoviran u okviru medijske kampanje na nacionalnoj i/ili lokalnoj razini

Promoviran: da

Sadržaj i tijek kampanje: Edukativna predstava " LUCIJINA PRIJETA " odigrana je tri puta u Istarskom narodnom kazalištu tijekom obilježavanja Mjeseca borbe protiv ovisnosti 2017. i 2018., a također je bila dio Festivala kazališta u sklopu aktivnosti europskog projekta " ŽIVJETI ZDRAVO " Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u 2017. , a suradnja se nastavila i kroz 2018. te 2019. g. Kroz 2019. gostovali smo i Malom splitskom kazalištu u Splitu, u Domu dragovoljaca u puli za 6 pulskih srednjih škola te smo u suradnji s nevladinim organizacijama gostovali u Sarajevu i Beogradu. Kroz 2021. , radi svima znanih razloga pandemije COVID -19, nismo imali takvih gostovanja i promocija te smo se do daljnjeg prebacili na on - line izvedbe za zainteresirane škole koje također djeluju u otežanim uvjetima izvedbe nastavnog programa. U listopadu 2021. smo održali u živo premijeru predstave „Život s vagom“ u Hrvatskom kulturnom domu u Rijeci za stručne suradnike i suradničke organizacije i škole. U prosincu smo također u živo održali 150-tu „LUCIJINU PRIJETA“ također za stručne suradnike i gradsko društvo. U listopadu 2023. odigran je isječak predstave „Mreža“ na Konferenciji " KRIZA MENTALNOG ZDRAVLJA: DJECA I MLADI 2030? ". U studenom 2023. u Hrvatskom kulturnom domu Sušak u Rijeci, održana je premijera predstave "MREŽA", nastala u suradnji kazališta EDUKAZ i NZZJZ PGŽ.

22. Ukupni proračun programa za jednu godinu provođenja (HRK)

43.581,18 €

23. Izvori financiranja

Vlastita sredstva (HRK):

Gradsko financiranje (HRK):

Županijsko financiranje (HRK):

Nacionalno financiranje (HRK): 43.581,18 €

Drugi izvori (HRK):